

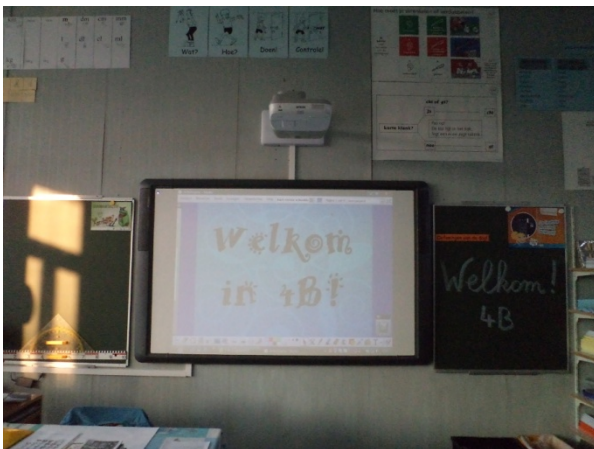
DE MEERWAARDE VAN DIGITALE BORDEN: VOORBEELDEN UIT DE PRAKTIJK

Hangt er een digitaal schoolbord in jouw klas? Binnen onze huidige hoogtechnologische maatschappij is dit een enorme hype. De kans bestaat dat er op jouw school binnen afzienbare tijd verwacht wordt dat je het krijtbord inruilt voor een digitaal bord. Maar biedt dit dan een meerwaarde voor je leerlingen?

Het is belangrijk om te beseffen dat de aanwezigheid van een digitaal schoolbord niet automatisch leidt tot anders en beter lesgeven. Vaak worden de mogelijkheden van zo'n bord nog niet optimaal benut. Als het toch gebruikt wordt, bestaat het gevaar zelfs dat we terugkeren in de tijd. Sommige leerkrachten 'herontdekken' het bord en worden er afhankelijker van, waardoor frontaal lesgeven weer de overhand neemt: de leerkracht staat vooraan, de leerlingen luisteren en kijken vooral, terwijl vooral hun leerkracht actief is. Er is bijvoorbeeld heel mooi materiaal voor digiborden terug te vinden over 'de herfst'. Het maakt alles gegarandeerd heel visueel, aantrekkelijk en de leerkracht kan aan de hand van dit materiaal uren over het bos vertellen. Je kan natuurlijk ook gewoon het bos intrekken met jouw leerlingen en vertrekken vanuit wat zij ontdekken en aanbrengen. Het is dus zaak om een digitaal bord vooral te gebruiken als dit een meerwaarde biedt.

Wat is dan eigenlijk de meerwaarde van een digitaal bord?

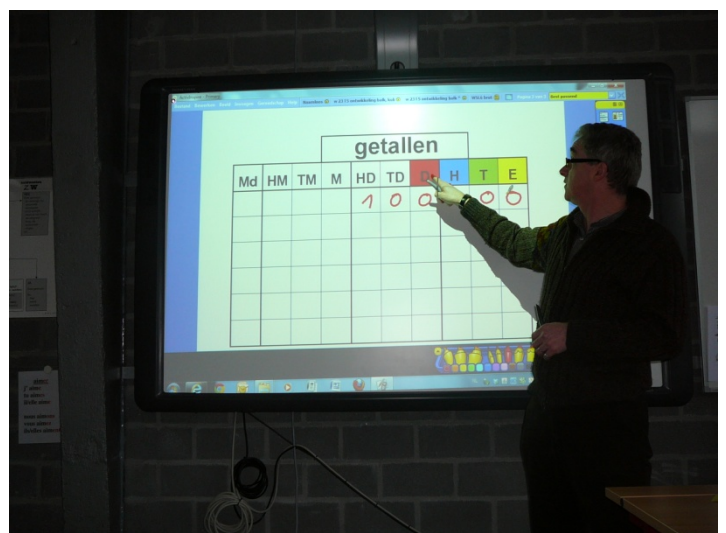
Joke Thielemans, oud-studente van onze campus, en Filip Lepoudre zijn 2 leerkrachten basisonderwijs en beiden heel enthousiast over het gebruik van digitale borden.

gebruiken!"

Joke Thielemans: "Wij werken sinds het begin van dit schooljaar met digitale borden in het 3de en 4de leerjaar in onze Vrije Lagere School Spes Nostra in Heule. Het is een lange zoektocht naar het ontdekken van de verschillende mogelijkheden, die nog lang niet af is. Maar het is heel tof en waardevol om in klas te

Filip Lepoudre, leerkracht in het 5de en 6de leerjaar in de Gemeenteschool Hooglede: "Ik

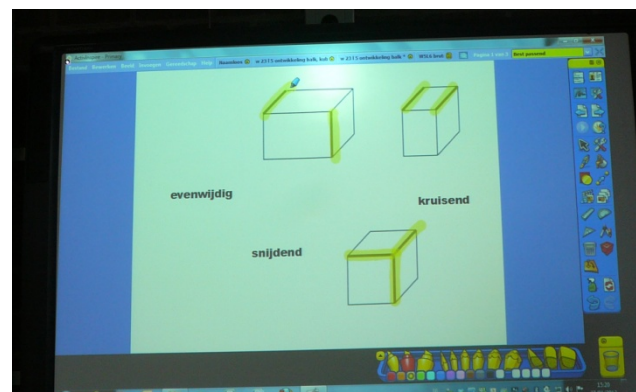
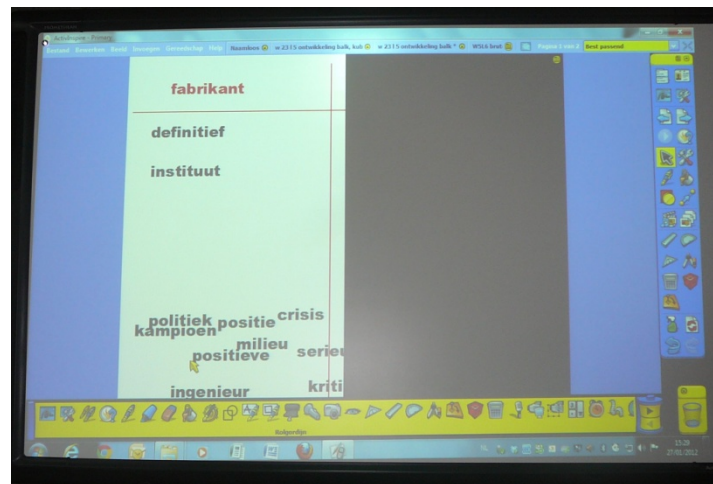

gebruik het digitaal bord in het 5de en 6de leerjaar al sinds 2006. Ik zou niet meer zonder kunnen."

Hoe gebruiken deze twee leerkrachten het digitaal bord en wat zijn volgens hen de voordelen?

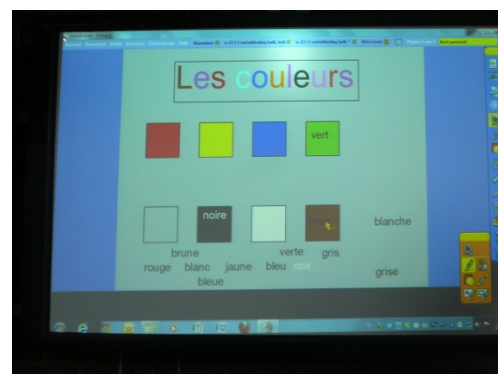
Een overzichtje:

- Op maandag kun je starten met de actualiteit, door te kijken naar het weekoverzicht van 'Karrewiet'. Zo worden leerlingen gestimuleerd om het nieuws wat te volgen. Het digitaal bord zorgt er dus voor dat je makkelijk eens naar een filmpje kijkt om bepaalde leerstof beter te duiden. Zo hoef je je niet te verplaatsen naar de computerklas. Je kan ook grotere en duidelijkere afbeeldingen tonen. Markeren van belangrijke zaken verloopt heel eenvoudig. Leerlingen die erg visueel ingesteld zijn, hebben daar baat bij.
- De bordschema's maak je op voorhand, hier win je dus tijd mee. Een woordpakket spelling inoefenen gaat bijvoorbeeld vlotter. Op de flipchart plaats je twee kolommen, met de twee woorden die ingeoefend moeten worden. Onderaan staan de woorden die de leerlingen in de juiste kolom moeten plaatsen. Laat ze aan het bord komen en verwoorden waarom ze bijvoorbeeld 'definitief' in de kolom 'fabrikant' plaatsen. Dankzij de tweepennentechniek kan je twee leerlingen tegelijkertijd op het bord laten schrijven. Daarna volgt dezelfde oefening in het spellingsschrift. Je kan jouw bordschema ondertussen (gedeeltelijk) afdekken. Tijdens de verbetering kun je dit in één muisklik weer zichtbaar maken.
- Ook een dictee kun je thuis op een flipchart plaatsen. Tijdens de verbetering toon je die en kun je in fluo (laten) aanduiden waar de moeilijkheden zich bevinden. Opnieuw is er heel wat tijdswinst, omdat je niet alle zinnen zelf op het bord moet schrijven.
- Wil je terugverwijzen naar een vorige oefening, kan je die er gewoon nog eens bijhalen. Je hoeft ze niet opnieuw te tekenen of uit te schrijven. Het is gemakkelijk dat je niet alles hoeft uit te vegen om verder te kunnen schrijven.
- Ruimtefiguren op een krijtbord tekenen vergt heel wat tijd en moeite. Met een digitaal bord kan je die op voorhand aanmaken en meteen tonen aan de leerlingen. Laat de leerlingen zelf aan het bord komen om de evenwijdige, snijdende en kruisende zijden aan te duiden in fluo. De markering kan je verwijderen, zonder dat je de figuren opnieuw moet tekenen. Idem voor bvb. een honderdveld; je

hoeft geen rasters meer te tekenen. Je tovert dit vlot tevoorschijn op het bord.

- Het inoefenen van bijvoorbeeld provincies en hoofdsteden kan op een speelse en leuke manier gebeuren. Leerlingen zijn enorm gemotiveerd als ze iets op het bord mogen doen; iets verslepen, ergens op klikken... Het is de bedoeling dat niet enkel de leerkracht maar ook de leerlingen het bord actief gebruiken.
- Tijdens lessen wiskunde kan je oefensites zoals 'Rekenweb' gebruiken. Daar kan je oefenen met blokkenbouwsels, kloklezen, diagrammen, enz. Leerlingen zijn superenthousiast. Als leerkracht win je er tijd mee en kan je verschillende oefeningen aan bod laten komen, vaak op een speelse manier.
- 'Google Street View' biedt kansen tijdens de les Frans. Start bijvoorbeeld aan de kerk in jouw dorp en laat hen de weg uitleggen tot aan hun huis. Betrokkenheid gegarandeerd!
- Nog een voordeel van een digibord: je kunt er meer kleuren gebruiken dan je in krijtvorm kan vinden. Het inoefen van de kleuren in het Frans kan op een digitaal bord heel visueel en speels verlopen. Laat leerlingen zelf het juiste woord bij de juiste kleur slepen.
- Bordboeken, de digitale versie van een werkboek, kunnen handig zijn tijdens de correctie. Het werkblad wordt op het bord geprojecteerd en je kan er op schrijven en aanduiden. Vooral voor een eerste en tweede leerjaar is dit handig, omdat de leerlingen meteen zien of ze al dan niet de juiste pagina en oefening in hun werkboek hebben gevonden.
- Als leerkracht kun je een pagina op het internet aanmaken: 'Yurls' (your URL's). Binnen jouw wero-thema geef je bijvoorbeeld graag interessante websites mee aan jouw leerlingen. Je kan die oplijsten in een Word-document, maar het is handiger als je die hyperlinks op een Yurls-pagina plaatst. Bekijk gerust die van meester Filip op flupke.yurls.net. Een andere leerkracht had al een Yurls-pagina aangemaakt over het wero-thema 'techniek op m'n bord'. Met een simpele muisklik kun je dit kopiëren naar jouw eigen pagina. Op deze manier kun je elkaars werk uitwisselen. Ook voor wiskunde en taal kun je er links van web oefeningen plaatsen, zodat leerlingen thuis de leerstof online kunnen inoefenen.

Op termijn levert zo'n bord dus heel wat tijds winst op, al mag je niet vergeten dat de aanmaak van de lessen ook de nodige tijdsinvestering vergt. Een digitaal bord nodigt je vlugger uit om op zoek te gaan naar simulaties en video- en audiofragmenten die bij jouw les passen, wat jouw lessen levendiger, actueler en visueller kan maken. Bovendien werk je constant aan ict-vaardigheden, wat ook mooi is meegenomen. Als je niet in de val trapt van het vervallen in frontaal lesgeven, kan het gebruik van een digitaal bord de activiteit en motivatie van de leerlingen bevorderen. Uiteraard moet je de kans krijgen om te wennen aan het bord. In het begin is het normaal dat je het bord enkel als schrijfbord gebruikt. Pas na die wenfase zet je hopelijk een stapje verder en benut je de vele mogelijkheden die een digitaal bord te bieden heeft.

Zoals voor zoveel zaken geldt: gebruik het digitaal bord als een middel en beschouw het niet als een doel!

Met dank aan Joke Thielemans en Filip Lepoudre.

Contactpersonen:

Filip Lepoudre

filip.lepoudre@geho.be

onderwijzer in Gemeenteschool Hooglede

Joke Thielemans

onderwijzeres in Vrije Lagere School Spes Nostra Heule

Vanessa Meersdom

vanessa.meersdom@katho.be

medewerker Expertisecentrum Digitaal leren KATHO Tielt